

A hecsületes orvosok nem üzletnek, hanem hivatásnak tekintik a gyógyító munkát

Dr. Reich Olga SZTK főorvos és dr. Száva Lajos körzeti orvos nyilatkozata az orvosi etikáról

Egy régóta lappangó, de annál súlyosabb kérdés megoldásához látott hozzá a közvélemény és az orvostársadalom a közelmúltban. Közismert, hogy némely orvosok, hivatásukkal és a hozzájuk forduló betegek bizalmával visszaélve jogtalan anyagi előnyökre tettek és tesznek szert. A dolgozók anyagi erejét túlzottan igénybevevő, vagy meghaladó honoráriumokat kértek és kérnek magánbetegektől és biztosítottaktól egyaránt, s ezzel az egész orvosi kar tekintélyét és megbecsülését veszélyeztetik, s dolgozó embereket rövidítik meg anyagiakkal. A közvélemény felháborodással fogadja az ilyen orvosi eljárásokat, s felháborodásában osztozik az orvosok becsületes többsége is. Eppen ezért napjainkban már több oldalról is folyik a küzdelem a kalmárszellem ellen — állami támogatással. Orvosi körökben ugyancsak sokasodnak az orvosi rendtartást sürgető és az orvosi etika követelményeit szigorúan szem előtt tartó vélemények. Tanúság erre a munkatársunk által felkeresett két közismert és megbecsülésben álló szegedi orvos nyilatkozata is.

A dolgozóknak joguk van a legmagasabb színvonalú betegellátásra

Dr. Reich Olga, az SZTK szegedi alközpontjának főorvosa a témával kapcsolatban a következőket mondotta: — A biztosított betegellátás az elmúlt években óriási fejlődött — orvosilag is. A jelenleg még meglévő hiányosságok sem vonnak le ennek értékéből és egyáltalán nem indokolják a betegek bizalmatlanságát, de jogcímet sem adnak az orvosnak külön honoráriumok felvételére. 1949 óta a száz biztosítottra eső rendelési óraszám megduplázódott, közel ötven százalékkal több orvos jut tízezer lakosra, a gyógyszerköltségek azóta megkétszereződtek. A biztosítottak gyógykezelésére az SZTK Szegeden 1949-ben 318 milliót fordított, a múlt évben pedig 420 milliót ugrott ez az összeg. Az egy biztosítottra eső költségek 1957-ben 180 százalékkal haladtak meg az alapul vett 1949. évit. Ezek a számok egyöntetűen igazolják, hogy a dolgozóknak joguk van, minden külön ellenszolgáltatás nélkül, a legmagasabb színvonalú betegellátásra — s kötelességük, már joguknál fogva is, hogy ezt ne külön dotációval igényeljék.

Az egyes orvosok gyakorlatában kialakult helyzet az orvos és a beteg közös hibájából eredt, mert a betegek is rászoktak az arra hajlamos orvosokat a jogtalan honoráriumra, ahelyett, hogy bátran megkövetelték volna a legszínvonalasabb gyógyellátást, mint az SZTK által tisztességesen finanszírozott és biztosított jogot. Betegellátási intézményeink szervezésében is van azonban még hiba, s ez gyakran taszítja a beteget a külön honoráriumokért dolgozó orvosok felé. Sajnos, nincs meg az a pszichikai kapocs a túlsúlyosság miatt, ami orvos és beteg között ideális volna. Ezért fontos lenne valahogyan megteremteni a modern háziorvosi intézményt, kisebb körzetekkel. Ez a jövő feladata lehetne, s lényegesen hozzájárulna az egész probléma megnyugtató megoldásához. Azonban addig is kötelességének érzi minden hivatásának élő orvos, hogy részt vegyen a helyenként megmutatkozó üzleti szellem visszaszerítésében és az orvosi rendtartás kidolgozásában, valamint az orvosi etika egyetemen

történi oktatásának sürgetésében.

Orvosi gyűléseken is állandó téma az orvosi etika számonkérése

Dr. Száva Lajos körzeti orvos ugyancsak az ügy időszerűségét és társadalmi fontosságát hangsúlyozta, s nyilatkozatában az alábbiakat mondotta:

— Az orvosi rendtartást már régen össze kellett volna állítani, hiszen orvosi gyűléseken és összejöveteleken hosszú ideje állandó téma az orvosi etika szigorú számonkérése és az előforduló visszaélések elítélése. Eppen ezért különös örömmel fogadtam a Semmelweis Kórház orvosainak felhívását és a Szegedi Orvostudományi Egyetem pártszervezetének és szakszervezetének a Dél-magyarországi és megjelent nyilatkozatát, mely számos helyes, idevonatkozó elvi kérdést rögzít.

Ugyancsak helyeselni tudom azt a gondolatot, hogy Szegeden is orvostikai bizottságot hozzunk létre, amely kötelességszerűen végzne az ellenőrzést, s megszüntetné az olyan eljárásokat, mint az »ágyeladás« és a magánbetegek előnyben való részesítése a biztosítottakkal szemben. Tapasztalatból és betegim elbeszéléséből tudom, hogy néhány szegedi orvos a dolgozók anyagi helyzetét figyelmen kívül hagyva magas honoráriumokat kért, s ezzel nem egy esetben megrendítette hosszabb-rövidebb időre a beteg családjának anyagi helyzetét és a kollegák iránti bizalmát. Az orvosokat bizottság tagjainak kijelölésénél természetesen maguknak az orvosoknak kell gondoskodniuk arról, hogy az ügyben kompromittált személyek abból kimaradjanak, különben ennek a bizottságnak nem lenne erkölcsi súlya.

tenek, hogy Gyula mégis csak pap lesz. Temesvárra utazik rokonukhoz, Magyar Gábor kegyesrendi rejdőnök-höz, aki az ottani rendházban szívélyes örömmel fogadja az isten szolgájának készülő fiatalembert.

Néhány nap múlva, mikor a környezet megszokottá válik számára, ijedten és döbbenet veszi észre a hasonlatosságot.

Megint az egyhangú sürkeség, megint a lelket ölo imarobot és megint egy szerelmes kispap undorító közeledése. Főlebred előtte a múlt, Vác minden keserűsége. A magiszter vörös szemhéját látja ugrálni a betűk között, mikor reggel előveszi az imakönyvet. Szinte hallja a hangját, mikor magához rendeli a homályos folyosón reggeli kihallgatáson.

Ki innen mennél előbb, míg nem késő!

Ki innen, mielőtt leteszi az esküt, amit aztán meg kell egy életen keresztül tartani!

Ki innen a szűk szobák gondolatölő szorításából, ki innen a misztikumból a napfényre, a világosságra, az életbe!

Ki innen minél hamarabb és minél gyorsabban!

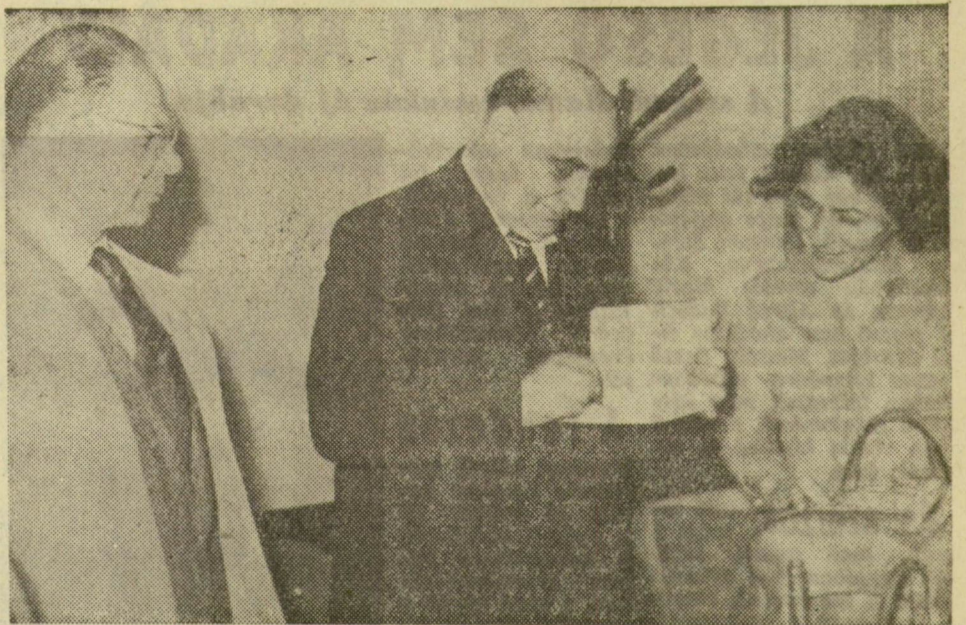
Alig egy hónap múlva búcsú nélkül hagyja ott a rendházat és édesanyja Szegedről írja meg Magyar Gábornak, hogy Gyula nem való papnak, búskomorra teszi a környezet. Mindig szigorú nagyapja megértéssel állítja maga elé a gyerekeket:

— A mai naptól kezdve nemcsak nagyapátok, hanem apátok is leszek. Mindannyian tanuljatok tovább, majd én vállalom a tanítástól költségeket. Gyula Pestre megy az egyetemre, Ti pedig itt fogtok tovább tanulni.

Nagy örömet jelent a nagyapa elhatározása a szomorú családnak. A kis nyugdíj a megélhetésben csak koldússorsot jelent a nagyapa segítsége nélkül. A Juhász-család egyensúlya valahogy megmarad a régi keretek között, és csak szomorúságban gazdagodnak.

A költő ifjúkora ezzel lezárult. Ur György életrajzi regénye tovább kíséri életútján a fiatal költőt, aki 1902 őszén a pesti egyetemre kerülve indul el a magyar irodalom, költészet legmagasabb ormaira. A lendületes, ígéretes egyetemi éveik után a nagy család, a keserű száműzetés a magyar végeken, vidéki kisvárosokban: ez jutott a nagyműveltségű, szépműveltyű, fiatal magyar költőnek osztályrészül, aki már 1907-ben verset írt a Népszavában, közeledett a magyar munkássághoz. S évtizedes hanyattatás után, hazatérve szülővárosába, a győztes forradalmak híve lesz. Az ellenforradalom idején sem török meg, hanem — mint egy 1925-ben írt cikkében bátran világgá hirdeti — vallja, vállalja és állja a szolidaritást a magyar dolgozókkal, a szegedi munkásokkal. Ez a vallomás — amelynek annyi szép költeményében is hangot adott — elkötelezte életművét a magyar munkásság sorsával, ez tette őt alkalommá arra, hogy a legnagyobb magyar proletárköltő, József Attila mestere és előde lehetett.

(V é g e.)

Beszámoltunk róla, hogy Szegeden nagy érdeklődéssel fogadták Illés Béla Kossuth-díjas író és Fodor József Kossuth-díjas költő látogatását. Az egyetemi irodalmi esten, az írókkal folytatott megbeszélésen és a szegedi fiatal írók, költők felolvasóestjén egyaránt szeretettel vették körül őket. Képünkön Illés Béla egy könyvét dedikálja, mellette Fodor József

Köszöntjük a szövetkezeti kisiparosok tanácskozását!

A küldöttgyűlések minden alkalommal fontos szerepet töltek be a kisipari szövetkezetek életében. Különösen nagy jelentőségű mai küldöttgyűlésünk, mivel az ellenforradalom utáni időszak nehézségeivel eredményeivel és hiányosságaival foglalkozik.

A küldöttgyűlés feladata, hogy figyelembe véve a párt és kormányhatározatokat, a mozgalom sajátosságainak megfelelően megszabja azt az utat, amelyen haladnunk kell. Megjelöli feladatainkat, melyek teljesítésével a kisipari szövetkezeti mozgalom betölti rendeltetészerű hivatását.

Az eddigi útunk sem volt könnyű. Az ellenforradalom, ha nem is tudta megakadályozni fejlődésünket, a mi mozgalmunkban is megtorpanást idézett elő. Az eszmélet és politikai zűrzavaron kívül közel tízmillió forintot kárt okozott a kifizetett sztrájkpénzekkel, és a sztrájkok miatt kiesett termelés.

Ettől eltekintve a mozgalom kiállta az ellenforradalom viharát, mindössze három szövetkezet oszlott fel, de ezek is inkább gazdasági okokból, mint az ellenforradalom hatására. A rövid ideig tartó megtorpanás után a párt és a kormány határozatainak nyomán fejlődésnek indultak szövetkezeink, új szövetkezetek alakultak és a termeléshez soha nem látott lendülettel fogtak hozzá.

Ezerkilencszázötvenhat októberében 77 szövetkezet dolgozott megyénk területén, ma 88 szövetkezet javít, szolgáltat és készterméket állít elő, közvetlen vagy közvetve a lakosság számára. A 88 szövetkezetben 5550 dolgozó találja meg becsületes megélhetését és járul hozzá a megye lakosságának ellátásához.

Az elmúlt esztendőben 305 millió forint értékű javítást és szolgáltatást, valamint készterméket hoztak létre szövetkezeink. Ebből közvetlen a lakosságnak 54 millió 700 ezer, a kereskedelem útján pedig 196 millió 300 ezer forint értéket termeltünk. Sajnos, az exporttermelésünk még nem számottevő, allig éri el a kétféle forintot. Közületeknek 54 millió forint értékű termelést, javítást és szolgáltatást végeztünk, a közületek részére végzett munkák jó része is azonban közvetve a lakosság ellátását célozza, mint a tanácsai lakásalakítások, üzletberendezések, új kutak fúrása és így tovább.

Bár a felsorolás azt mutatja, hogy a szövetkezeti termelés nagyobb része a lakosság céljaira kerül forgalomba, mégsem lehetünk elégedettek. Nem elegendő a szövetkezeti ipar azon tevékenysége, mely a lakosság közvetlen javítását és szolgáltatási igényeinek kielégítését volna hivatva szolgálni.

A küldöttgyűlésnek határozataival ezen a helyzeten kell legelsősorban változtatnia. Olyan határozatokkal kell hozni, hogy a szövetkezetek szakítsanak azzal a törekvésükkel, hogy termelésüket a nagy szériájú sorozatgyártásra állítsák át. Erre is szükség van, de csak olyan mértékben, hogy kiegészítsük a gyáripár termelését. A küldöttgyűlésnek határozatot kell hoznia a szövetkezetek szakmai kádereinek és az egész szövetkezeti tagság szakmai színvonalának emelésére. Ezen belül gondoskodni kell a szakmai utánpótlásról is.

A küldöttgyűlésnek állást kell foglalnia a takarékoság kérdésében is. Rá kell mutatni azokra a területekre, ahol különösen nagy lehetőség van a takarékoságra. Gondolunk itt az anyaggal való takarékoságra, a pénzügyi eszközök gondos felhasználására, a legmegfelelőbb hitelformák alkalma-

zására, fuvar- és egyéb költségekkel való takarékoságra.

Határoznunk kell a szövetkezetek politikai, tömegszervezeti, kulturális és sportmunkájáról is. A szövetkezeti bizottságoknak, a mozgalom valamennyi dolgozójának ügyvédi kell tenniük az újító- és versenymozgalmat.

A küldöttgyűlés elítéli és a választott szervei útján megakadályoz minden olyan törekvést, amely a szövetkezetek fejlesztésében és termelésében eltér a párt és a kormány által megadott feladatunk végrehajtásától. Ugyanakkor ki kell mondania, hogy erkölcsi és anyagi erejével támogat minden olyan kezdeményezést, mely a szövetkezeti mozgalom eredeti hivatását, a lakosság javítását és szolgáltatási igényeinek kielégítését, nagyobb választékú termékekkel való ellátását célozza.

A küldöttgyűlés olyan időben ül össze, amikor a szocialista kisipari szövetkezetek 10 éves jubileumot ünnepelnek. Az elmúlt 10 esztendő leküzdött nehézségei, elért eredményei és még fennálló hiányosságai köteleznek bennünket arra, hogy tanácskozásunk valóban betöltse hivatását. Külsőségeiben és tartalmában legyen méltó a mozgalomhoz. Határozataiban legyen következő, hogy a kisipari szövetkezetek betöltsék azt a hivatásukat, melyet a párt és a kormány a szocialista iparon belül a mozgalomnak szánt.

HORVÁTH SÁNDOR
KISZÖV-elnök

Öröm után üröm

Az elmúlt évben új helyiségekkel bővült a Gyufagyár bölcsődjéje. Az új épületet a kis-kunfélegyházi 5-ös számú Melyépitő Vállalat szegedi kirendeltsége építette, Nagy volt az öröm az épület elkészültével. A kis lakók október 3-án birtokukba vették a szép helyiségeket. Az öröm azonban nem sokáig tartott. A gyerekek hónapok óta ismét összezsúfolva töltik napjaikat, mert januárban leszakadt a mennyezet. A vállalat dolgozói már három hónapja javítják az összezecsnott munkát, de még mindig nem készültek el. A bölcsőde dolgozói és kis lakói szeretnék, ha felelősségre vonná a Melyépitő Vállalat vezetősége a hanyag munka végzőit és szeretnék, ha minél előbb birtokba vehetnék ismét és most már véglegesen az új termeket.

ÜR GYÖRGY:

Juhász Gyula ifjúsága

(25.)

Kezdődnek az érettségi vizsgálatok és Gyula menekül a hazai siralomházból a Tisza csöndes partjára. Itt tanul és készül az utolsó középiskolai aktusra.

Nemsokára kezébe nyomják a szegedi piarista gimnázium érettségi bizonyítványát.

Viszi haza és mutatja a nagybetűnek, aki sápadtan fekszik ágyában, sűrű szakálla még sötétebbre árnyékolja arcát és fekete szemét révetegen keresik a mennyezet cirádáit, amit órákon keresztül bámul mereven.

Másnap a Kass-kávéházban diákok és tanárok boldog zsivajgással ülnek le a fehér asztal mellé, hogy ezzel a bankettel búcsút vegyenek az iskolától, a gyermekkortól, a gondtalan hancurozások édes örömeitől és elinduljanak újabb tanulások, újabb küzdelmek felé.

Juhász Gyula hiányzik.

— Nem jön el — mondják az osztályfőnökök —, meghalt az édesapja.

Egy percre elhalkul a diákszivaj, nem nevetnek a pelyhedző állú szájak.

Arra a néma halottra gondolnak, aki ott fekszik kiterítve az Ipar utca 13. számú ház utcai szobájában és akinek koporsójánál egy kis család sírja most a fehér zsebkendőbe fájdalmat.

A temetés után nehezen térnek magukhoz. Úgy dön-

JUHÁSZ ILLES, a költő édesapja